

uralkodó nyavalyja volt ennek a messze síkságnak. Mindebből immár semmi sem maradt hátra. A rozsz kövezetet kikerülte a szomszédos lakás, a megyeház villanyvilágította külseje nem hagyott fenn kívánni valót és Béga vizet nem kellett innia, — hiszen volt téve róla, hogy sohase kerüljön az asztalra!

— Nagyon megszépült ez a város, a mióta nem láttam! — jegyezte meg újra s főt-czánkat boltjaival, élénkséggel egyenesen a váci-utcához hasonlította meg a hajókkal tele folyót hamiskás mosolyval párhuzamba vonta valami tengeri molóval.

Mert hát ne tessék hinni, hogy megelégedtünk a négy fal közé szorított étterem szűk látkörével, el nem foglalt idejének minél szórakoztatóbb módon való kitöltése lévén feladatunk, nem késtünk bemutatni, a mi csak nevezetes minálunk s e törekvést jutalmazta az megjegyzése, a mi ebbeli igyekezetünket bususan jutalmazta, az hogy — Már régen nem éreztem magamat olyan jól valahol mint itt.

Igy bátorodtunk aztán egy sétatölcsizást ajánlani Klekre.

Epen vasárnap volt, s a véletlenség úgy akarta, hogy ugyanakkor a zárdabeli kis leányok is odakinn legyenek. Ennek majd alább kerül ki a sorja. Az uton egyik kocsi a másikat érte. Nagyszélű szalmakalapokkal letakarva ültek azokon kövér papák, elhízott mamák, majd szerb, oláh papok, falusi nótárosok gyerekestől, cselédestől.

— Ugyan hová mennek ilyen ünnepen? — Hová? Hát Blahánét nézni Beeskerekre. Hamar hirt fut az ilyen csodának.

És a jámbor falu, ahova befordultunk valóban alig is látott még ilyen csodát. Az egykedvű falusi nép, a mely ott hűsült a pitvaron, kapu előtt vagy könyököl a kapuféla mellett nem is sejté, hogy a berobogó kocsisor kit hoz. De még kevésbé sejté a kleki notárius, a kinél épen a zárdabeli gyerekek tiszteletére volt nagy csaszi. Az árnyas kertben ott tánczolt az egész falu legénye-leánya. Ingre vetkőzött két lajbis Sepik és Tónik, egyzopfós Lizik és Annamidik vidám tánczban keringtek, míg a gondos háziak a hűsítő italokról gondoskodtak s szolgálták fel — tudja Isten hányadszor, — az örökké éhes intézetbelieknek az oszonnát.

— Csak oda menjünk a hol tánczolni! — szolt a parancs, mikor a lelkesítő trombitahangok elhatoltak hozzánkig.

Igy kerültünk a tánczoló közbe. Ismerkedésre nem nagy szükség volt. Mikor Splényi bárónét bemutatott, a falusiak nem indultak meg, de mikor Blaha Lujzát ismergettük meg a báróné személyében, — akkor bizony mindenkinek kiderült az ábrázata.

— Blaha Lujza? Hát hogyne ismernők, hiszen ott van az arczképe a tiszta szobában, már ahogyan a vásáron vett képek hasonlítanak hozzá.

No ez már nagy tisztesség volt. Anyyira nagy, hogy a németek egyszerre magyarok akartak lenni és a bécsi származású jegyző mondott is mindjárt olyan magyar toasztot, hogy becsületére vált volna valami született magyarnak is.

— Látja méltóságos asszony! ha eszendünk csak egyszer jönne erre a vidékre, hamarabb megmagyaritaná azt, mint a torontali kulturregylet valaha.

De bizony a báróné nem hallgatott erre, ő már odavagyult a tánczoló csoportjába és ugyancsak társalgott.

— Vasz mahet te' ihr? — Mir tanze' halt.

— És a trombitás zenekar ütem nélküli táncz-

dalaira ugyancsak lejtették a lendert, a waltzert, a czeperlt. Olyik még cziprázta is.

Egészen belemert a tanulmányozásukba s mire észrevettük, kikérdezte már a „muade“-t meg „fotta“-t, a kik ott gyönyörködtek a kerítés mellett esemetéikben. Nem kerülte ki a figyelmét a leányok hajviselete, derék kerestbefont kendője sem, s a kék szoknya, a mely annyira elűt a népszínművek bokorugrós magyar szoknyájától.

Hogy ugyan minek is már neki ez?

— Jaj lelkem! Az őszszel a „Nánit“ játszom a pesti népszínházban, azt pedig sváb leányvá alkotta a szerzője.

Ez az idej népszínmű pályázat nyertes darabja s ha színre kerül, nem fogja sejtteni a világ, hogy az ott megjelenő Blaha Lujza kleki viseletben játszik s az ottani dialektus szerint beszél. — Mindent könynyen tanul-tam meg, — mondja — a cigány, a tót, a cseh szavakat, de ez a dialektus minden-niknél nehezebb.

Nem volt sok időnk. Az előadás ideje haza parancsolt. Elindultunk tehát, kísérve a trombita kegyetlen bucsuzató dalától, a mely fülreceptetően harsogott utánunk.

Egyszerre aztán kiállhatatlanná lett a por. Ugyan miféle kocsi az, a mi konzekventer előttünk zavarja fel azt s a mitől nem mentett fel sem a kinyitott paraplé, sem a kendő, amivel szájunkat tömve védekeztünk ellene.

Végre utólértük. Uramfia, egy kocsi tele diákgyerekkel.

— Fogadok, hogy a hunczutok nesztét vették, hogy odakinn a zárdá, — jegyezte meg mosolygva.

— Szerencse, hogy nem járnak erre a professorok!

— No ha erre járnának, a diákoknak meg azt árulnám el, hogy ott látom őket mindennap a színházban, habahá!

A színház és mindig csak a színház!

Hogy mennyi mindent meglát, észrevesz két olyan hamis szem, mint az övé. De hát mindebből legérdekesebb az, amint a közönséget osztályozza.

— Nem engedem a karzatomat. Az az én legjobb publikumom, — mondja. — Oda-fönn a nemzetiben a shaksperi darabokat, komoly drámákat csak a karzat nézi, a páholyközönségnek jobban tetszenek az operettek.

Hanem hát azért ebben is nagyon tájékozva volt. Nem késtünk a magyarázatokkal. — Ki kinek udvarol, ki kivel van faszében.

— Ugy látom jó emberek mind, mert jól vannak a színészekkel.

— Bizony jól. Szeged város tanulhatna tőlünk, sohase is lesz ott Aradinál derekabb direktor. És újra megint csak a színháznál voltak.

— Még három évig akarok játszani, — jegyezte meg és bájos arczának azok az elragadó gödröcskéi eltűntek a nagy komolyságtól.

— Három évig?

— Igen bizony. Aztán megyek pihenni. Elég volt már nekem a komédiából. Leszek én is nagyságos asszony.

Gusztai bácsi protestált ellene. Azt mondja, hogy csak neki van jussa mostanában jubilálni. Az öregnek sok dolga volt a multakkal.

— Te öreg, nekem ne hozd elő mindig a régi időket, mert Isten ugyse megharagszom.

És kacagott, tréfált, csapongott, hogy szinte nem is hittük mi sem, hogy képes lenne valaha e csodálány otthagyni a szinpadot, amit mindenkifőlött szeret, méltósága koturnuszszával felecselni.

Epen a nótáját húzta a cigány. Vele

dudolta hát „Végig mentem az ormódi temetőn! És amint hallottuk tiszta csengésű hangját, önkéntelenül is feltolakodott bennünk a kérdés, vajjon ha fenyegetését csakugyan beváltja, nem ugyan rövid három év múlva, hanem messze valahol a jövőben, vajjon ki fogja pótolni őt?

Hiszzen belőle nemcsak a kitűnő operette-énekesnő, nemcsak a páratlan népszínmű-vész nő telik ki, de kitelik még egy harmadik személy is: az aranyos, jó kedélyű, örökifjú menyecske, a ki szeret tréfát adni és tréfát venni, czivódni, évódni úgy, hogy az ember lelkét menten foglyul ejti.

Ha a másik két tulajdonságát úgy ahogy megközelítik is most vagy valaha, ebben a harmadikban senki sem utánozhatja őt. Nem, mert hát itt már megszűnik a színész, erre már születni kell.

— Tudják-e mit mondtam, mikor kiszálltunk a vasuti kocsiból és láttam azt a sok uri népet, a ki megtszelt az odajövetellel? Hát azt mondtam: „te Dusi, ha tudná az uram hogy milyen sok szép fiatal ember van itt! hm!“

A Dusi a művész nő hűségese kísérője. Egy kedves, szelid leányka, a ki segítségére van az öltözködéssel, kezére játszik, mikor szerepre készül s minthogy mindig az oldalánál van, egy darab emlékező tehetsége neki, a kire annál nagyobb szüksége van, mert hiszen azt a temérdek dolgot, amit végeznie, azt a sok embert, akivel találkozik hogyan bírni abba a firtós föcskében megtartani.

„Az uram!“ és megint „az uram!“ Hejh! de boldog egy ember is az a „főspiczi“. Mert úgy hívja tréfásan a budapesti detektív-főnököt Splényi Ödön bárót. Mindennap megy egy levél a számára, mindennap jön tőle s ha véletlenül elmarad ez a gondja, aggodalma. Semmi sem bizonyítja jobban a köztük fennálló szeretet őszinteségét.

De nagyon is eltérünk a tárgyunktól. Hiszen csaknem a privat lakásban vagyunk már, pedig hát tulajdonképen arról az öt napról kellene csak beszélnünk, amit körünkben töltött. Volna még beszélni való elég és ha mindent el akarnánk mondani, nem győznék az helylyel a „Torontál“. Azt a figyelmes gyöngödséget, amivel színész-társai iránt viseltetik, azt a beczező gondoskodást, amivel közönséget, annak minden rétegében kielégíteni akarja, azt az érdeklődést, amivel mindent felkarol, a mi csak a színművészetet és színtörtézetet illeti vagy annak körébe vag.

Büszkeséggel mondhatjuk, hogy főleme a népszínmű és a népdal, nemzeti életünk irodalmunk e drága kincsei. Az operette előtte csak „komédia“, de ha egy új népdalt hall, nem nyugszik meg meg nem tanulja, ha egy népies történetke a fülebe jut, azt megjegyzi magának s vidéki körutjai így tanulmányi utakká lesznek, a melyek eredményét a központ kohójában olvasztják aztán egészszé az ő recipéje szerint.

Tőlünk sem ment el üresen. Az anekdoták egymást követték, mikor a népdalokból kifogytunk és Gusztai bácsi csakugy ontotta azokat, nem egyszer birva reá a művésznőt hogy nevéttében felkiáltson:

— Ezt el ne felejtjük Dusi!

— Ejnye be pompás ez Dusi!

Mégis tán legjobban tetszett az az adoma, a hortobágyi bércekről.

Az öreg számadó meg a Ferke bojtár otthon szorultak a debreczeni vásárról. Ferke szomoruan furulyázott mert hejh! nem is annyira a vásár mint két fekete szem varázsa bántotta a szívét, az öreg tréfás kedvben volt.

— Hallod-e te Ferke, — azt mondja — ne busulj, hogy itthon ragadtunk, hiszen játszatunk mi itt is vásárt.

— Ketten?

— No hát. Ehol ni, a szűröm lesz az áru-asztal, én leszek a kereskedő, gyere vegyél valamit.

Kiterítette a szűrét s elhelyezett rajta pipát, kalapot, borát.

— Kérdezd már, hogy minek mi az ára?

A Ferke gyereknek azonban nem volt kedve hozzá. Ott támaszkodott az öreg mögött nagy busan nézve a messze semmiségre.

Az öreg is megunt a mulatságot és lehajolt, hogy felszedje újra a holmiját. Nagyon jó állásban lehetett, mert a bojtár egyszer csak gondolt egyet és jót húzott a hátára, — aztán meg újra csak szomoruan neki támaszkodott.

— Tyhü! a ki áldója van, ki ütött rám?

— ugrik fel mérgesen az öreg.

— Tudja a manó ebbe a nagy vásárba!

— szolt a felelet.

— No ezt elmondom Vidornak, — mondja a művész nő, — hiszen ez nagy hatást fog tenni valami népszínműbe illesztve.

Igy teltek el az órák az ebédnél és vacsoránál s a művész nő nagyon otthonosan és jól érezte magát.

— Nem szoktam én sohase sem ily éni, — szokta volt mondani, — ha vendégszerpek, de már itt kivétel kell tennem. Nem érzem a fáradságot, aztán m g itthon vagyok, nem kell öltözködnöm, sem járkálnom az egyik vendéglőből a másikba.

Ez volt az oka, hogy nem is mozdult ki a Rózsából. Pedig hogy várták ide is, amoda is, milyen finesszakkal éltek a publikum félrevezetésére. Egyszer a kaszinó-kerthe remélték a jövetelét, másszor a Pestbe. A színházból kitűnő közönség rohant oda. Mikor aztán kiszült, hogy fel van ültetve, szép lassan szállongóztott vissza, csakhamar elleppe a „Rózsá“ udvarkertjét, hogy leg-alább láthassa.

Ki tudja mikor fogja viszontlátni minálunk? Hiszen mulandó minden s oly nagy örömök mint a minő az ő érkezése volt, hejh de ritkán virádnak fel reánk. Mikor kikísértük a távozó truppa (s neki is az volt a végbucuszója „a viszontlátásra!“ Ha egyáltalán nem is vagy csak sok idő multán teljesül is ez be egy bizonyos, hogy amily feledhetlen emléket hagyott hátra, épen oly jót vitt városunkról és lakosairól egyaránt.

— a. — 0.

SZÍNHÁZ.

Blaha Lujza a nemzet csalóánya, a népszínmű királynője, az ő utólerhetlen jätékával gyönyörködtette a lefolyt hét négy estétén át közönségünket.

Nincsen neki párja, nem is lesz! Övé a legbájosabb mosoly, a leghamisabb kacsin-tás! Hangja ezüst csengő szólása s a beszéd csak úgy gurul pici szájból mint a pergő gyöngy. A mikor ő duzzog, a mikor haragszik, mikor sir, mikor mosolyog, nevet, kaczag, vele duzzog s vele kaczag mindenki. Ő maga is azt mondja: ugy-e aranyos vagyok? „Persze hogy az!“ A közönség elkényeztetett kedvence pajkos, fürge, „eleven ördög“, azt tesz velünk, a mit akar. A szó szoros értelmében enniváló; ezer szerencse, hogy a publikum még sem oly éhes, — akkor ki gyönyörködtetne bennünket?

IV.

Barder Szaniszlóné még sokáig aratott diadalokat Párisban és az összes művelt világreszekben; a mily nagy énekesnő volt a világ számára, oly boldog asszonynak ismertem otthonában. — Most én is családos ember vagyok már, nős és apa. — Boldog vagyok. Megfogadtam Borloff Kazimir szavát: nem vagyok nagy dolgokra; kis fiam gögicsélése legnagyobb életörömem. — Te rád sokszor emlékezem, nemesszívű barátom. Vajjon hová tűntél, hogy tudtál ugy elrejtőzni, hogy szellemed gyümölcsei nem jutnak el hozzánk, hogy nagy lelked hirtelen tölti el fényességgel ezt a mi ködös világunkat? . . . . . Oly sokszor gondolok reád, a hányszor egy könyvem kiesődul, a hányszor egy boldog órát élek át.

Utolsó leved fiannak hagyom örökségül: tanulja meg belőle az emberi nem legmagasabb vonását: a szív nemességét.

Igaz-e? Ugyanaz a kis vándorszínész nő, a kit Moszkva utcáin talált.

Most nagy művész nő és Borloff a legboldogabb embernek vallja magát

Fényárban uszunk; tündéri szép, bódító körülmény minden. A pezsgő, meleg, illatos ragyogó élet, ez melynek nincs árnyéka, távol tőle az enyészet.

Vagy árnyék mindenütt van? — csak némelyek nem látják néha, mert nem akarják látni. Árnyék, melyet a legfényesebb napfény szül, csak azért, hogy önfényét emelje s elfedje azt, a mit sugara elpörzszolt.

Borloff Kazimir.

szépek valának, hogy egyszer látva, többé feledni nem lehetett.

A hányszor zugó tapsvihar között Páris kedvencét, a szép nő, meghajolva, szeméit páholyunkra függeszté és Borloff mindanyiszor virágesőt szórt s szinpadra. Ha szemeim ilyenkor Szaniszlót keresték, ő még mélyebben vonult a páholy fenekére.

. . . . . Nem sokáig időzhettem Párisban: de a napok, melyeket ott barátaim körében átéltem, rám nézve feledhetlenek.

Borloff megkért esküvőjén legyek tanuja. Auróráé Szaniszló lesz.

Szaniszló keserű nevetéssel veté oda:

— Hátha addig meghalunk? — — — — —

De nem haltunk meg, hanem történt sok egyéb.

Hónapokig kellett várnom a meghívót, és ezen felelte csodálkozotam.

Auróra és Kazimir közt nem létezett akadály, vajjon mire várnak? . . . Már azt kezdtem hinni, Borloff elfeledé ígérését és esküvéje nélkülüm esett meg.

Egyszer aztán kaptam tőle levelet.

Azt írja, Auróra beteges, azonkívül be akarja tölteni szerződését az operánál, mely csak három hó múlva jár le.

Borloff tudniillik Auróra eseklései daczára határozottan kívánta, hogy a szinpadról lemondjon.

Nem mondhatom, milyen kinosan hatott rám mindez; feszülten vártam, mi fog történni.

A kitűzött három hó elmúlt, de én Párisból nem kaptam levelet, sőt még ezután egy

félév is elmúlt, míg egy napon a következő levelet kaptam a postán, ajánlvá:

„Öreg barátom!

Tudom, hogy az, a mit e sorokban tudatni fogok veled, a legnagyobb mértékben meg fog lepni, sőt el is fog szomorítani, mert mindig úgy képzeltem: bírom szeretetedet.

— E hit készlet most is hozzád fordulni, mert reményem, hogy életem legnehezebb napjaiban a te barátságodra számíthatok, és hűen fogod teljesíteni azt a mire főkérlek — Te engem ismertél eléggé, hogy tudhasd, és érthesd, milyen mély szerelem fűzött Aurórához, és hogy életem azon fordulata, mely téged egy év előtt annyira meglepett, azaz, boldogságom, melynek tanuja voltál, ugy eltöltötte egész lényemet, hogy midőn e boldogságtól megválok, egyszersmind az élet minden reményétől is megfosztatám. — Aurórárt elhagynom.

Tudom, barátom, e szavak villámütésként hatnak reád, te egyedül fogod talán érteni, milyen tenger bánatot rejtenek magukban számomra. — Midőn másfél év előtt Aurórárt feltaláltam, és másodsor is eljegyeztem, ugy hívem, ugyanaz a végtelen szerelem fűzi őt hozzám, melyet én iránta érezek. . . . . Csalódtam. . . . . Auróra hálából lett arájává annak, a ki őt a becsület ösvényére vezette. — Igy mondá ő maga . . . . . Szaniszlónak. . . . . Auróra és Szaniszló szeretik egymást. — Soká vak voltam; hosszú idő kellett, míg boldogságom fátyolán át kezdtem a valót sejtíteni. — A fátyol utóbb hamar szétfoszlott. Egy ideig

nem tudtam, mit tevő legyek. — Az tisztán állt előttem, családódom első pillanatától kezdve, nem szabad engednem, hogy ők áldozzák föl magukat értemem. — Az áldozat csak én lehetek. — Eleinte öngyilkosságra gondoltam. . . . . szegyenkezve vallom be előttem: de a becsületérzés segített a helyes utra térni. — Ha az élet nem lehet üdvösség, legyen kötelesség; — ugy sem tart sokáig. — A ki a csillagokat tanulmányozza, sok olyat tanul azokból az örök rejtélyekből, a mi a lelket megerősíti, az elmét nemesíti, a szívet megvigasztalja. — Visszatérek a csillagokhoz. Elhagynom Páris és Európát, és nem térek vissza többet soha. — A te barátságodtól azt a szolgálatot kérem, tudósítsd kellő idő után elhatározásomul a szeretőket, és légy Auróra tanuja esküvőjükön. — Vagyonomat te reád bízom; kezeld, a mint jónak látod; ez irányban párisi ügyvédem mindent tudatni fog veled. — Nekem nincs pénzre szükségem, Szaniszló pedig el nem fogadja. Végrendelkeztem, hogy 20 év multán vagyonom egy része jótékony, tudományos célokra fordíttassék, a másik része Auróra utódaira szálljon. — Ezen akaratom teljesülését kérek ellenőrizd. És most, Isten veled öreg barátom, légy boldog, de ne feledd, hogy az igazi boldogság nem nagy álmaink megvalósulásában rejlik, — csak apró, mindennapi örömek képezhetik. — Emlékezzél néha-néha reám, ki mindenütt és mindenkoron igaz szívből szeret.

Borloff Kazimir.

Junius hó 1-én szombaton volt Blaha Lujza urnő első fellépte „A suhanca”-ban. Konti e kedves zenéjű operettjében bő tere nyílt a nagy művésznőnek. Józsi szerepében pajzánosságát bemutatni. S az egész estén át osztatlan figyelem kísérte minden mozdulatát s minden jelenet után felzudult a zajos taps, mely különösen az első felvonás után viharos tüntetéssé vált. — Blaha urnő mellett Köszegi k. a. mint Eliz vált ki bájos alakításával s a közönség nem fukarkodott szép énekéért elismeréssel adózni. Vendrei ur mind Durand, bizonyára a világ legkitünőbb fűszere. — Hunfi (Emil báró) éneke kissé fátyolozott volt s így kellemes tenorját nem élvezhették. Mikei mint Bizot, Taraszovits M. mint özevgy Meninerné, Kiss mint Moreau tábornok s a többi szereplő is jó összejáratot nyújtottak. — Zsufolt ház és 40° meleg.

Junius 2-án vasárnap Blaha Lujza urnő második vendég fellépte „Az ingyenélők”, Vidor ez új és igen józsi életképe került színre. A darab főszerepe Kis Sári tulajdonképpen Blaha Lujza asszonynak van írva, nem is tudja azt más úgy megjátszani mint ő! Azt a végtelenül természetes báj és szívjóságot, mely a falu-i leánya lényén előllik, azt az együgyű kacérságot, melylyel szíve választottjának tetszeni akar, csak ő képes visszaadni. Az első pillanattól fogva lebüvöl és lépésről lépésre kísérjük. Ő a természet igazi vadvirága, melyen semmi mesterkétség meg nem látszik, ő minden ízében magyar s mi büszke gyönyörrel szemléljük. Talán ép ezért nem képes az operettekben úgy lelkesíteni mert megszoktuk őt magyarnak tudni, magyarnak látni, megszoktuk az ő ajkáról a magyar dalt legszívesebben szólóbban, legfőbbban s legtüzeesebben hallani. „Az ingyenélőkben” Szentirmai szép dalaival gyújtó hatást keltett. Az első felvonásbani bus dalával úgy elandalított, elszorult szívű, hogy csak percenk mulva zudult fel a tapsvihár az „is, is, is...” végzetű dalt pedig oly végtelen pajzánossággal, oly kedves durcizással dalolta, hogy a közönség tombolásának s ujrázásának vége-hossza alig akadt. S az egész estén át osztatlan figyelem s tetszés kísérte a nagy művésznő e kitünő alakítását. — Az estén át még Vendrei Ferencz, mint Boros János, a magyarosodott Kraxellhuber, aratott zajos tetszést pompás komikumával; Csizsér mint Weiner Vilmos, és Kiss Ferkó mint Jani, amaz a városi svihák, ez a falusi becsületlen parasztlégy szerepében élvezetes alakítást nyújtottak. Angyal Ilus, mint Eszter s Bihari mind Bódi Ferencz a sentimentálisat képviselték, a többi szerep is jó kezében volt. — Zsufolt ház és afrikai hőség.

F. hó 3-án hétfőn: A „Királyfogás”, Konti e nálunk is általánosan ismert operettje adott Blaha Lujza asszony harmadik vendégjátékát. A kitünő művésznőt megjelenésekor egy pompás csokor selymeszalagos koszorú s virágos fogadta, mely a zsinórpádlásról hullott alá s folytonos veszedelemmel fenyegette a művésznő szép selyem czilinderét; a felzuduló tapsvihár szolgáltatta a mennydörgést, a művésznő mosolya a napsugárt, mire azután elállt a rövid zápor, még egy villámlásnak deklaralt kacintást lövelt szembe s a tapsdörgé elhangzott. A színházi vihar ilymódon mindenkit kielégített. Blaha Lujza urnő mint Tjóra, Balstrom leánya ma is folytonos tetszés közt játszott, bár környezetének nehézkes ö-szjátéka s a karok ingadozása kissé zavarni látszott. A darab némi rövidítésekkel adva kissé vontatottan ment. Hunfi mint Amadil ma is fátyolozottan énekel, Mikei Don Bernardója kissé zetlen volt. Borbély Sándor pedig Marx német követ kitünő szerepét száraz, szintelen játékaival teljesen elrontotta. — Köszegi k. a. mint Lola, és Kiss Ferencz mind Radzivil Hergel szép énekekkel tetszést arattak. — Telt ház.

Junius hó 4-én Blaha Lujza urnő utolsó fellépte „A paraszt kisasszony” került színre. A darab Bereczik Árpád egyik gyengébb műve s cselekménye nehézkesen folyik, csak itt-ott csillan fel a költői báj, melyet Jolán naiv alakja sugároz. A művésznőt megjelenésekor óriási babékoszoru fogadta, s minden jelenet után folytonos tapsvihár zudult fel, mely a felvonások után is a művésznőt többszöri megjelenésre készítette. Blaha Lujza asszony mint Jolán azon végtelenül bájos alakítást nyújtotta, mely csak is az ő sajátja: midőn parasztruhába öltözve a mit sem sejtő Fátol Gergelyt bolondítja, hogy uri udvarlóját boszanthassa, mikor azután a családott parasztlégyen iránt szerelem kél szívében, melylyel ő, az urrál lett

leány küzdeni kénytelen, — mindenütt az igazi hangon szól, majd kaczerán majd engesztelve, majd felénken, mindenütt ő volt, az isteni Blaha Lujza! A ki tesz velünk s elhíhet velünk a mit akar, még azt is a mit Berecziknek kevésbé sikerült elhíhetnie. — A darabban még Kiss Ferencznek jutott nagyobb szerep, melyet ő mint Fátol Gergely szépen játszott meg. Bácsné mint Özevgy Gönczöl Jánosné, csupa szív volt, Bihari mind Rezeda Marcell nem tudott megbarátkozni a nagyvárosi udvarló hálátlan szerepével, Mikei Gergelyi Mártona és Vendrei sánta matyija jó izü két dohányker-tész volt.

Ez előadással egyszersmind befejeződött Aradi Gerő derék színtársulatának itteni működése, mely 41 estére terjedt s melynek méltó befejezését Blaha Lujza asszony, a kitünő művésznő, játéka képezte. Azon óhajjal vesszünk búcsút a derék társulattól, hogy a jövőben sem riadva vissza az uttoró munkától, uj előadások vizont láthassuk, mielőbb hallva ismét Thalia templomában a magyar szót zengeni, kizorítva a német magyarságot, mely néha-néha tanyát üt benne. A magyar szó nálunk ugy is mostoha gyermek, ha a nemzet csalóányára zeng, akkor talán édes gyermek lesz mindenki szívében!

Kp. Kovács László.

HIRHARANG.

* Személyi hír. Főispán ur ő méltósága május hó 30-án több napi távollét után Budapestről ismét visszaérkezett székhelyére, honnan kedden este több napig tartó hivatalos körutrá indult.

* Jubileum. Junius hó első napján ünnepelte Dr. Petrovits János párdányi járási, s megyei tb. főorvos, orvosi működésének 25 éves jubileumát. Szakképzettségéről és a beléje helyezett bizalomról legfényesebben tanuskodik azon körülmény, hogy messze vidékekre elviszik betegkehez; a vidéki társadalom egyik legműveltebb, legrokonzen vesebb tagja, kit mindenki — a ki ösmeri, tisztel és szeret. A községi lakosság ezen alkalommal e legszívesebben ovációkban részesítette az ünnepeket. Fáklyás zenét rendeztek tiszteletére, s küldöttségileg üdvözölték Stecher Márton plébános vezetése alatt. Adja az ég, hogy a jeles orvos 50 éves jubileumát is megülhesse.

* Képsorsolás. Kp. Kovács László fiatal tehetséges festőnk „Hazafel” című esinos olajfestményét, mely a budapesti tavaszi képtárlaton nagy feltűnést keltett Mattaonvich Apollonia családjának ajándékozta, ki csak nem régebben vezette el fiát, egyetlen gyá-molat. Mattanovichné asszonyság most a képet ki fogja sorsolni, s a szegény és mélyen sujtott anya érdekében felhívjuk rá a közönség figyelmét.

* Rongé Kálmán volt bolgár főgymnasiumi tanár junius hó 8-án a casinó nagy termében földímei és politikai felolvasást tartott e czimrel: „A keleti kérdés összefüggésben Bulgáriával.”

* Vizsgálatok. A nagy-beckerekéi községi főgymnasiumban az 1889. iskola év végén tartandó nyilvános vizsgálatoknak sorrendje: Junius hó 13-án: Magántanulók írásbeli vizsgálatai. 14 és 15-én: Szóbeli érettségi-és magántanulók szóbeli vizsgálatai. 17-én délelőtt VII.—I. osztály rom. kath. vallásu tanulók vallástani vizsgálat. Délután 2—4. VII.—I. o. Gör. kel. vallásu tanulók hittani és szerb nyelvi vizsgálat. 17-én d. u. 4—5 VII.—I. o. Torna vizsgálat. 19. délelőtt VII. osztályban. Latin s görög nyelvből. VI. o. Magyar, német-és görög nyelvből. V. o. Matematika, természetrajz történelem. 21-én IV. o. Latin, magyar-és német nyelvből. III. o. Történelem, phisika, földrajz, számtan s rajz. geometria. 22. II. o. Latin, magyar nyelvtan és számtan. VII. o. Magyar és német nyelvtan, földrajz. VI. o. Matematika, történelem. V. o. Magyar és görög nyelvből. 24-én I. o. Földrajz, számtan, rajz. geometria. IV. o. Történelem, természetrajz. 25-én VII. o. Matematika, phisika. VI. o. Latin nyelv, természetrajz. 26-án V. o. Latin és német nyelvtan. VI. o. Mennyiségtan és rajz. geometria. 27-én III. o. Latin, magyar és német nyelvtan. II. o. Földrajz és rajz. geometria. I. o. Latin és magyar nyelvtan. 30-án délelőtt 8 óraker ünnepélyes isteni tisztelet a főgymn. templomban, utána iskolai záró ünnepély, az érdemsorozat és a jutalmak kiosztása. A m. t. szülöket s a tanügyi barátait kész tisztelettel hívja meg e vizsgálatokra és a záró ünnepélyre a főgymn. igazgatóság. N.-Beckerek 1889. junius 7.

* Tüzeset. Hétfőn déli egy negyed egy óraker eddig ismeretlen okból kigyuladt Krutsay Károly kefekötőnek az aradézi utczában levő nádfőlehes háza, s az egész tetőzet leégett. Derék tüzoltóink gyorsan megjelentek a veszély színhelyén, s rend-

kivüli erőfeszítéssel nem csak lokalizálták a tüzet, de a tetőzet kivételével meg is mentették az égő házat. A tüzoltó főparancsnok maga vezette az oltási munkálatokat. A kár körülbelül 200 frt, de az biztosítva volt.

* Jégkár. Mokrinból vesszük a következő hírt: Junius hó 4-én délután négy óra tájban nagy orkán dühöngött a községben, mely alkalommal jég is esett. A jég a vetések legnagyobb részét megsemmisítette. 1886-ban szinte elverte a jég a szegény lakosság vetését.

* Tüzoltóink junius hó 10-én, hétfőn reggel 4 óraker menetgyakorlatot tartanak a főparancsnok ur személyes vezetése alatt: kedden este 7 óraker pedig a Begapartján levő gyakorló helyükön mind a három szakasz öszgyakorlatot tart, melyre vendégeket szívesen látnak.

* A Bega áldozata. Hétfőn este újból áldozatot kívánt a Bega. Ez alkalommal egy borbély legény fürdés közben lelte halálát a hullámokban. Uszni nem tudott és a vágóhídnál oly mélyen talált bemenni a vízbe, hogy a hullámok csakhamar összecsaptak fejé fölé. Mire mentésére siethettek volna már megölte az ár. Temetése nagy részvét mellett szerdán volt.

* Beeskerekéi világitás. A minapiban nagyszerű felfedezést tettem. Még pedig Beeskereken. El is mondom, mert hát igaz. Az a szokás minálunk — és ez szent igaz — hogy holdvilágos éjszaka minden lámpa ég a városban reggelig; ha pedig be van borulva ezer forintért se talál egy égő lámpát. Nem tudtam eddig, hogy mért van, de most már tudom. „Egy a várososh nagyon közel álló előkelő ember” fejtette meg. Ha csillog az ég, rendszeren kellemes idő van, sőt, üdül a publikum, akkor kell, hogy égjenek a lámpák, hogy hadd lássák, mennyire gondoskodik a magistratus a utcaik világitásáról. Ha be van borulva, rendszeren eső is lesz, az idő nem alkalmas sétára, tisztességes ember nem jár az utczán, hanem otthon csücsül; akkor aztán nincs szükség, petroleumfogyasztásra. Igazán böcs megfajtás. Csak azt nem értem, hogy ha bonus az ég, miért találkozom én minden este avval az illető urral?! Talán csak nem az ő kedvéért nem égnek ilyenkor a lámpák!? ki tudja?! Hátha? Egy kis éjjeli excursió, szerelmi találka s több eféle. Node én nem szólok semmit. Isten ments! Hanem azért nem ártana, ha ebbe bele ártaná magát a magistratus, mert egész Beeskerek azt kiálta: legyen világitás, de mielőbb!

* Minő jövedelmük volt a római kath. püspököknek 1888-ban? A herezegprimásé: 355,931 frt; az egrí érseké: 103,443 frt; a kalocsai érseké: 320,366 frt; a csa nádi püspöké: 109,448; a győri püspöké: 113,453 frt; a kassai püspöké: 28,884 frt; a nagyvárad püspöké: 294,903 frt; a nyitrai püspöké: 106,378 frt; a pécsi püspöké: 101,540 frt; a roznyói püspöké: 35,458 frt; a szathmári püspöké: 52,868 frt; a székesfehérvárié: 24,490 frt; a szepesi püspöké: 61,630 frt; a szombathelyié: 48,090 frt; a veszprémi püspöké: 171,716 frt, és a besztercebányaié: 57,760 frt. Magyarország tizenhat rom. kath. püspökének tehát évi jövedelme volt 1888-ban összesen 1,721,378 frt.

* Az új Szeged. Tíz esztendővel ezelőtt az árvíz után egymást érték Szegeden a nagy tervek, büszke tervek a város rekonstrukciójáról, igazi nagyvárossá emeléséről. Hogy ezekből a tervek közül még igen sok most is a jövendő, legjobban illusztrálja azt egy kis statisztika. Az árvíz előtt 5600 lakoház volt Szegeden, ebből fennmaradt a katasztrófa után 6 templom, 23 kétemeletes, 357 egyemeletes, 327 földszintes lakoház és 183 melléképület. Azóta, 1888. végeig bezárolag, épült 2 templom, 2 kápolna, 1 kalvária, 2 háromemeletes középület (aszinház és a ker. börtön), 5 emeletes és 2 földszintes vámház, 26 kétemeletes, 267 egyemeletes, 1077 magas földszintes, 1661 földszintes, 238 udvari lakoház. Az új lakoházak összes száma: 3124, az új melléképületek: 1026. Szám tekintetében tehát az új város még mindig a régi város mögött van. De hogy a város képe azért így is nagyon sokat változott, az tagadhatatlan. Egy pár jó esztendő sokat változtathat a statisztikán.

* Irón, réztoll, ludtoll. Az irón nem is olyan régen boldogítja a rajzoló emberiséget. XVI-dik században ólomból és czinkből készített rudacsákat használtak. Geszler svájci tudós volt az első 1565-ben, a ki grafitot használt a plajbászokhoz. Nagyobb mennyiségben akkor csak Angliában állították elő a grafit-plajbászt, mert akkor még másutt nem igen fődöztek fel grafitbányákat.

Itt tökéletesítették a plajbászt annyiban, hogy a kifűrészt grafit-rudacsákat fenyő vagy czédrusfával vették körül. Németországban ugyanekkor egy másfajta plajbászt is találtak föl, mely szén, kén és ólompor vegyü-lekből készült. Németországban találták föl a plajbáskészítésnek azt a módját is, a mely most használatos, mint hogy a grafit-tömegek fűrészelése nem bizonyult praktikusknak. E szerint most plajbász keskenységű csatornába a megfolyósított grafit-tömeget, melyet azután megpreésnek és kiegétnek. A kiválóan rajzolásra szánt plajbászoknál forró viaszt, vagy zsirt kevernek a grafithoz. A színes plajbászok anyagát fémoxidokkal, karminnal, indigóval festik meg. A plajbászgyártás főhelye most Nürnberg, a hol 26 plajbászgyár van, melyek évenként 250 millió plajbászt állítanak elő 8—9 millió márka értékben. — A réztollak feltalálója Bürger tanító volt. Találmányát 1808-ban a köingsberg „Intelligenzblatt”-ban tette köze és gyártmányát „Federschnabel aus Metall”-nak nevezte el. Egy Perry nevezetű birminghami uri egyén 1830. szabadalmat vett reá, és fölvitte dolgát a milliommóságig, míg Bürger, a feltaláló, a szegények házában halt meg. — Korunkban midőn a réztollak tömeges gyártása az irónt a többnyire kizárolag használt ludtollaktól megszabadította, alig tudja az ember fölfigyni, mily becses volt hajdan a jó ludtoll, mily sokáig lehetett vele írni, minek folytán a tulajdonos formaszertileg ragaszkodott hozzá. A sokat író tudós jezsuita atyánk Sachin-nak, soha sem volt többje két ludtollnál s nagy terjedelmű munkáit hét éven át ezen két ludtollal írta Leo Allatius pedig maga beszéli, hogy negyven éven át egyetlenegy hattyutollal írt, s midőn ez szerencsétlen véletlen folytán elveszett, megsíratta.

A „Nagy-beckerekéi takarékpénztár” 1889. május havi forgalmának

kimutatása.

Részvénytőke 100000 frt. — Tartalékalap 30000 frt.

Kamatkozó betétek

állapot ápril végével	29,305 47 1/2
b-tetett	8365 35
összesen	301670 82 1/2
visszafizetett	2205 60
állapot május végével	279665 22 1/2

Folyó számlai üzlet

s ünevőd egyenleg ápril végével	19193 29
előlegeztetett	62197 07
összesen	43003 78
visszafizetett	53654 61
szünevőd egyenleg május végével	10650 83

Előlegek értékpapirokra

állapot ápril végével	9444 65
előlegek	670 —
összesen	10114 65
befolyt	45 —
állapot május végével	10169 65

Leszámítolási üzlet

tárczaállomány ápril végével	432808 11
leszámított	146661 57
összesen	579469 68
beváltott és visszleszámított	161165 90
Tárczaállomány május végével	418303 78

Pénztári forgalom

pénzke-zlet május végével	1181 76
bevétel	361219 79
összesen	362401 55
kiadás	359666 08
készpénz május végével	2735 47

Kimutatás

a „Torontálmegyei takaré- és hitelbank” 1889-ik évi május havi forgalmáról.

I. Pénztári betétek

állása április végével	509955 95
betétek május hóban	10887 65
összesen	520843 60
visszafizetések május hóban	31407 81
állása május végével 1889	489435 79

II. Folyó számlai üzlet

tevéleges egyenleg április végével	23594 66
kiadott május hóban	71860 99
összesen	95455 65
visszaizetések május hóban	74906 89
állása május végével	20548 76

III. Leszámítolási üzlet

a tárcza állása április végével	591678 25
leszámított május hóban	337561 75
összesen	929240 —
visszleszámított és visszaizetett május hóban	405957 17
a tárcza állása május végével	523282 83

IV. Előlegek értékpapirokra

állása április végével	8940 50
kiadások május hóban	63 —
összesen	9003 50
visszaizetések május hóban	50 —
állása május végével	8953 50

V. Ingatlan kölcsönök

állása április végével	63467 82
kiadások május hóban	1527 06
összesen	64994 88
visszaizetések május hóban	2462 37
állása május végével	62532 51

VI. Pénztár-forgalom

készpénz egyenleg április végével	3645 59
Bevételek május hóban	567995 78
összesen	571641 37
kiadások május hóban	567910 85
készpénz egyenleg május végével	3730 52

IRODALOM és MŰVÉSZET.

A „Mátyás Diák“ című legolcsóbb képes magyar élelmezés, a mely hetenkint csütörtökön jelen meg, mindinkább lendületet vesz s máris kedvenc lapjává vált a közönségnek. És ez természetesen is, mert a gondosan szerkesztett, s pompás illusztrációkkal bíró élelmezés — a mint a legutóbbi számokból is meggyőződünk — teljesen megfelel a magasabb igényeknek is. Hazafias érület nyilvánul a lap minden sorából s szatirja erősen ostromozza a közállapotokat. A „Mátyás Diák“ ugy politikai, mint társadalmi kérdéseket érint s a mellett, hogy aktuális, bőven ad adomákat s tréfás történeteket is. Rendesen melléklettel jelen meg s ezáltal egy képek mint a szöveg tekintetében egyenlő a többi élelmezéssel, noha előfizetési ára éppen felényi. Negyedévi előfizetési díja csak 1 forint. A kiadóhivatal (Budapest, kishid-utca 9. sz.) készséggel küld mutatványszámokat. Talán szükségtelen is mondani, hogy a „Mátyás Diák“-ot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

* „A lélekidomár.“ Jókai Mór újabb regényei közt is e legújabb, mely a Révay testvérek által megindított és a Koszorus író újabb munkáiból álló füzetes vállalatnak most folyó részét képezi, pontos egymásutánban jelenik meg. Szerkesztőségünk legújabbban a 12—15. füzeteket kapta, melyekben a második kötet befejezését és a harmadiknak java részét találjuk. — Kétséget sem szenved, hogy ismertetésünk után, melyekkel e remek mű eddig megjelent füzetéről emlékeztünk, olvasóink közül nagyon sokan beálltak a vállalat állandó előfizetői közé és most ép oly mohón várják a folytatásokat, mint mi — pedig nekünk az élvezet után még egyéb dolgunk is van: kritikát kell mondanunk. Jókai regényével szemben ez könnyű is, meg nem is. Mikor nagyon keressük a kifogásolni valót, figyelmünket megragadja a mese, szívünket meghódítja az irály, lelkünk megtelik igazi nemes élvezettel, és nem találunk kivetni valót. Mikor elolvastuk a füzet utolsó lapját és megint csak várnunk kell, míg a tevékeny kiadóhivatal megküldi a folytatást, ebben a nagy

időközben talán még egy kis fanyar rostálásra is ráadnánk magunkat, de egyszerre csak itt a folytatás, a bűbáj újból hat és Jókainak nem lehetünk kritikásai. — Révai testvérek a regénynek füzetes kiadása által annak a legkényelmesebb és legolcsóbb módon való megszerezhetőségét teszik lehetővé, miután a füzeteket 20 krajczárjával egyenkint is, vagy felévi 3 frt előfizetés ellenében közvetlenül is szívesen megküldik. — A kiadóhivatal Budapest, IV. váci-utca 1. sz. a. van.

Felelős szerkesztő: **Lauka Gusztáv.**

VEGYES.

* Sok évi megfigyelés. Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegségnél, a valódi „Moll-féle seidlitzporok“ bizonyultak legsikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomor erősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. k. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

VASUTÜGYEK.

(Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság.) Mérsékelt áru menettérítési jegyek Budapest-ről a magyar fűrdőhelyekre való forgalomban. A fűrdőhelyeket látogató közönség kényelmére a szabad. osztrák-magyar államvasut-társaság városi menetjegyjelvényében, Budapest, Dorottya-utca 4. sz. alatt, a keleti expresszvonatok kivételével, minden menetrendszerű személyszállító vonatra érvényes fűrdőjegyek (menettérítési jegyek) a következő mérsékelt menetárak mellett, adatnak ki, és pedig: Budapest-ről II. oszt. III. oszt.

Baziuba	frt 17.50	10.92
Buziásba (állomás Temesvár)	21.70	14.10
Herkulesfürdőbe	36.60	21.70
Marillavölgybe (á. Oraviceza)	30.90	20.20
Pöstyénbe	17.20	10.90
Rajecz-Tepliczbe (á. Zsolna)	20.—	14.10
Tepla-Trencsén-Tepliczbe	21.06	13.46

(Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság.) Különösen mérsékelt menettérítési jegyek Temesvár, Lugos és Karánsebesről Herkulesfürdőbe.)
F. évi május hó 1-jétől szept. hó végéig Temesvár-Józsefváros, Temesvár-Gyárvaros, Lugos és Karánsebes állomásokról Herkulesfürdőre szóló, 8 napig érvényes menettérítési jegyek a következő különösen mérsékelt menetárak mellett kerülnek kiadásra, és pedig:

Herkulesfürdőre és vissza:	
Temesvár-Józsefvárosról	7.29 frt, 4.86 frt,
„ Gyárvarosról	6.86 „ 4.57 „
Lugosról	4.77 „ 3.18 „
Karánsebesről	3.10 „ 2.07 „

Ezen jegyek, az expresszvonatok kivételével, minden menetrendszerű személyszállító vonatra érvényesek.

Bővebb felvilágosítást a falragaszok nyújtanak.

(Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság.) Menettérítési jegyek Budapest osztrák-magyar államvasuti pályaudvar, Szeged, Temesvár és Zsolnáról — Brünn, Halbstadt, Pardubitz, Kolin, Prága, Karlsbad, Franzensbad, Eger, Aussig (Teplitz részére), Marienbad, Gmunden, Ischl, Aussee és Salzburg állomásokra Marchegg-Bécen át.

Az utazó közönség kényelmére a Budapest osztrák-magyar államvasuti pályaudvar, Szeged, Temesvár, Zsolna és a felsorolt állomások közti forgalomban Marchegg-Bécen át közvetlen a keleti expresszvonatok kivételével valamennyi menetrendszerű személyszállító vonatra és 90, 45, illetve 35 napig érvényes I., II. és III. osztályú menettérítési jegyek a következő különösen mérsékelt árak mellett kerülnek kiadásra és pedig:

Budapest o.-m. á. v. pályaudvarról — Brünnbe 35 napra érvényes, menettérítési jegyek árai: I. oszt. frt 37.—, II. o. 27.—, III. o. 16.40, — Halbstadtba 35 napra I. o. 51.28, II. o. 37.74, III. oszt. 25.98, — Pardubitz, Kolin, Prágába 35 napra I. o. 47.54, II. o. 34.02, III. o. 32.—, — Karlsbad, Franzensbad, Egerbe 90 napra I. o. 61.60, II. oszt.

44.20, III. o. 28.20, — Aussig (Teplitz részére) 60 napra I. oszt. 57.94, II. o. 41.86, III. o. 27.36.

Szegedről — Karlsbad, Franzensbad, Egerbe 90 napra I. o. 88.80, II. o. 63.—, III. o. 39.70.

Temesvárról (Józsefv.) — Karlsbad, Franzensbad, Egerbe 90 napra I. o. 96.30, II. o. 68.20, III. o. 44.30

Zsolnáról — Karlsbad, Franzensbad, Egerbe 90 napra I. o. 68.—, II. o. 49.60, III. o. 32.80.

b) Budapest o.-m. á. v. pályaudvarról — Marienbadba 60 napra I. o. frt 70.—, II. o. 49.60, — Gmunden, Ischl, Ausseeba 45 napra I. oszt. 54.—, II. o. 38.—, — Salzburgba 45 napra I. o. 56.—, II. o. 41.—.

Az a) alatti felsorolt állomásokra szóló jegyek tetszés szerint Marchegg-Stadlau vagy Gänserndorffon át, a b) alatti állomásokra szóló jegyek ellenben csak Marchegg-Stadlau-n át való utazásra érvényesek. Az összes jegyek Bécsben való tartózkodásra jogosítanak.

F. évi május hó 1-től fogva a Budapest osztrák-magyar államvasuti pályaudvarról, délután 2 óra 45 perccor induló 4. számú expresszvonatnál közvetlen I. és II. osztályú kocsik Karlsbadig közlekednek; ugyanazon naptól kezdve a Prága osztr.-magyar államvasuti pályaudvarról 7 órakor reggel Karlsbad és Egerbe induló 1. számú futárvonat ismét forgalomba fog helyezetteti.

Az a) alatti állomásokra rendelt podgyász közvetlenül felvétetik, míg a b) alatti állomásokra utazók személyük és podgyászuiknak Bécsben az osztr.-m. államvasuti pályaudvarról a Ferencz József, illet. nyugoti pályaudvarra való átszállításáról maguk tartoznak gondoskodni.

A Szeged, Temesvár és Zsolnán kiadandó jegyek ezen állomások személypénztárainál, a Budapestben kiadandó jegyek pedig nemcsak Budapest o.-m. államvasut pályaudvaron, hanem a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság városi menetjegyjelvényében, Budapest, V., Dorottya-utca 4. sz. a. is válthatók, ahol a menetrendre és menetárakra vonatkozó felvilágosításokkal legnagyobbb készséggel szolgálnak.

H i r d e t é s e k.

1676. sz. 1889.

(183—3.2)

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye bánlakai járás Szécsénfalva községében lemondás folytán a bábai állomás megüresedett, erre ezennel pályázatot nyitok és a választás határnapját a f. évi június hó 27-én, d. e. 9 órájára tűzöm ki Szécsénfalva községhez.

Ezen állomással a következő javadalmazás van egybekötve:

1. 15 pm. tiszta rostált buza.
2. 2 öl tüzi szalma.

Ezenkívül minden születéstől i forint és egy-negyed pm. buza azon kötelezettséggel, hogy a beteg körüli teendőket a szülésznőt illetik. — Ezen állomásra pályázni óhajtok felhívatom, hogy szabályszerűleg az 1876. évi XIV. t. cz. értelmében felszerelt kérvényeket legkésőbb f. évi június 26-ig ide beküldeni el ne mulasszák, mert később érkező folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

Bánlak, 1889 május 23-án.

Bielek. főszolgabíró.

477. sz. 1889.

(184—2.2)

Arlejtési hirdetés.

Alólirt község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Török-Kanizsa községében új községhez építése a képviselő-testületnek 9.1888. sz. torontálmegyei ttes törvényhatósága által 368—7685. szám alatt jóváhagyott határozata alapján elrendeltetvén, az arlejtés f. évi június hó 11-én, d. e. 10 órakor fog a községházánál megtartatni, melyre vállalkozni és arlejtetni óhajtok ezennel meghívatom.

Kikiáltási ár 6000 frt, melynek 10 százalékát bánatpénz címén az arlejtési óhajtok a szóbeli arlejtés megkezdése előtt készpénzben vagy pedig ovadékképes értékpapirokban letenni tartoznak.

Zárt ajánlatok az arlejtés előtti napig szabályszerűleg kiállítva és 10 százalék bánatpénzzel ellátva elfogadtatnak.

A többi arlejtési feltételek a szokott hivatalos órákban a jegyzői hivatalnál betekintheők.

Török-Kanizsa, 1889. évi május 26-án. — Dimitrijevits Pál, jz. Gyurkovits János, bíró.

Arverési hirdetés.

Alólirt intézet részéről tudomásra hozatik, hogy valamennyi zálogtárgyak, melyek az 1881. XIV. t. cz. 15. §-a értelmében elestek, **1889. évi június hó 22-én, délután 3 órakor.** az intézet helyiségében nyilvános árverés alá kerülnek, és hogy ezen zálogtárgyak csakis június hó 21-ig kiválthatók vagy meghosszabbíthatók.

Árverés alá kerülnek mindazon zálogtárgyak, melyeknek lejárat határideje **1889. évi március hó 31-én** végződik. A számok jegyzéke a tek. iparhatóságnál és az intézet helyiségében kifüggesztve van.

Nagy-Becserek, 1889. évi május 30-án. (189—3.2)

I. n.-becskereki zálogintézet.

Pályázat.

A Torontáli helyi érdekű vasutak részvénytársaságnál egy könyvelői állás megüresült, erre ezennel pályázat nyitatom.

Ezen állással 600 forint évi fizetés van összekötve. (195—3.1)

Felhívatom mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket, melyekhez csatolandó annak beigazolása, hogy a kereskedelmi kettős könyvvitelben jártasak, június 30-ig a Torontáli helyi érdekű vasutak igazgatóságánál nyújtsák be.

Azok, kik beigazolják a vasuti könyvelésbeni jártasságukat, előnyben részesülnek. Nagy-Becserek, 1889 június 5-én.

Az igazgatóság.

6498. sz. 1889.

(196—2.1)

Hirdetés.

A Torontáli helyi érdekű vasutak részvénytársasága f. évi május 25-én 1567. sz. alatt kelt átiratával az általa még kiépítettni tervezett vasutakra városunk részéről adandó segélyösszeg megállapítása végett a városi képviselő-testülethez folyamodott.

Mi az 1886:XXII. törv.-cz. 131. §-ának rendelkezéséhez képest ezennel közhírré tétetik azzal, hogy ezen folyamodvány a f. évi június 24-én megtartandó képviselő-testületi közgyűlésben fog tárgyalatni.

Nagy-Becserek, 1889 június 3-án.

Krsztics János. polgármester.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás

Nyári gyógyítás

Őszi gyógyítás

Téli gyógyítás

Csak akkor valódi

ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörös, nyálk, gyomorégés, székrekedésnél, májbajok, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerüzében. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett, 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben. Új foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvel-istennel megköszönöm; ezek a gyomorjóm jóvá és tőt könnyűvé teszik. Tisztelettel

Steinko P. J., lelkész Honnenschlag-ban.

MOLL-FELE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb bedörzsölő szer

köszvény csúsz és minden

meghűlési betegségek ellen.

Kapható Nagy-Becsereken: Menczer Lipót, Kellner József és Kovács Sándor gyógyszer. uraknál.

Csak akkor valódi

ha minden üveg MOLL A. védjegyet és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használati közzvény, és, mindennemű testfájdalmak és bennulásnál; **burogatás** alakjában minden sérelem és sebnél, dagasztatok, gyuladásoknál. **Belsőleg** vízzel vegyítve hirtelen rosszullet, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é. Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerüzében és anyagkereskedésében.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvétellel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik. Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagy-szerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel (253—5244)

Hornof, lelkész Micholup-ban.

Groszmann Zsigmond

okl. mérnöknek
műszaki irodájában
Nagy-Becsereken

belvizlecsapolási, földmérési, tagosítási, nemkülönbben a magasépítészet körébe tartozó bármilyen munkák utólagos és mérsékelt díjazás mellett elvállaltatnak. (107—26.12)

IRODA: Begasor, Sinkay-féle ház, a gőzhajózási ügynökség mellett.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

A „Mátyás Diák“ című legolcsóbb képes magyar élelmez, a mely hetenkint csütörtökön jelen meg, mindinkább lendületet vesz s máris kedvenc lapjává vált a közönségnek. Es ez természetes is, mert a gondosan szerkesztett, s pompás illusztrációkkal bíró élelmez — a mint a legutóbbi számokból is meggyőződünk — teljesen megfelel a magasabb igényeknek is. Hazafias érület nyilvánul a lap minden sorából s szatirja erősen ostromozza a közállapotokat. A „Mátyás Diák“ úgy politikai, mint társadalmi kérdéseket érint s a mellett, hogy aktuális, bőven ad adomákat s tréfás történeteket is. Rendesen melléklettel jelen meg s ezáltal úgy a képek mint a szöveg tekintetében egyenlő a többi élelmezekkel, noha előfizetési ára éppen felényi. Negyedévi előfizetési díja csak 1 forint. A kiadóhivatal (Budapest, kishid-utca 9. sz.) készséggel küld mutatványszámokat. Talán szükségtelen is mondani, hogy a „Mátyás Diák“-ot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

* „A lélekidomár.“ Jókai Mór újabb regényei közt is e legújabb, mely a Révay testvérek által megindított és a Koszorus író újabb munkáiból álló füzetes vállalatnak most folvó részét képezi, pontos egymásután-

időközben talán még egy kis fanyar rostálásra is ráadnánk magunkat, de egyszerre csak itt a folytatás, a bűbáj újból hat és Jókainak nem lehetünk kritikusi. — Révay testvérek a regénynek füzetes kiadása által annak a legkényelmesebb és legolcsóbb módon való megszerzését teszik lehetővé, miután a füzeteket 20 krajczárjával egyenkint is, vagy félévi 3 fnt előfizetés ellenében közvetlenül is szivesen megküldik. — A kiadóhivatal Budapesten, IV. váci-utca 1. sz. a. van.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.

VEGYES.

* Sok évi megfigyelés. Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegségnél, a valódi „Moll-féle seidlitzporok“ bizonyultak legsikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomor erősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 1 fnt. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. k. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszer-tárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

VASUTÜGYEK.

(Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság.) Különösen mérsékelt menetértéti jegyek Temesvár, Lugos és Karánsebesről Herkulesfürdőbe.)

F. évi május hó 1-jétől szept. hó végéig Temesvár-Józsefváros, Temesvár-Gyárvaros, Lugos és Karánsebes állomásokról Herkulesfürdőre szóló, 8 napig érvényes menetértéti jegyek a következő különösen mérsékelt menetárak mellett kerülnek kiadásra, és pedig:

Herkulesfürdőre és vissza:	
Temesvár-Józsefvárosról	7:29 fnt, 4:86 fnt,
„ -Gyárvarosról	6:86 „ 4:57 „
Lugosról	4:77 „ 3:18 „
Karánsebesről	3:10 „ 2:07 „

Ezen jegyek, az expresszvonatok kivételével, minden menetrendszerinti személyszállító vonatra érvényesek.

Bővebb felvilágosítást a falragaszok nyújtanak.

(Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság.) Menetértéti jegyek Budapest osztrák-magyar államvasuti pályaudvar, Szeged, Temesvár és Zsolnáról — Brünn, Halbstadt, Pardubitz, Kolín, Prága, Karlsbad, Franzensbad, Eger, Aussig (Teplitz részére), Marienbad, Gmunden, Ischl, Aussee és Salzburg állomásokra Marchegg-Bécsen át.

44.20, III. o. 28.20, — Aussig (Teplitz részére) 60 napra I. oszt. 57.94, II. o. 41.86, III. o. 27.36.

Szegedről — Karlsbad, Franzensbad, Egerbe 90 napra I. o. 88.80, II. o. 63.—, III. o. 39.70.

Temesvárról (Józsefv.) — Karlsbad, Franzensbad, Egerbe 90 napra I. o. 96.30, II. o. 68.20, III. o. 44.30

Zsolnáról — Karlsbad, Franzensbad, Egerbe 90 napra I. o. 68.—, II. o. 49.60, III. o. 32.80.

b) Budapest o.-m. á. v. pályaudvarról — Marienbadba 60 napra I. o. fnt 70.—, II. o. 49.60, — Gmunden, Ischl, Ausseeba 45 napra I. oszt. 54.—, II. o. 38.—, — Salzburgba 45 napra I. o. 56.—, II. o. 41.—.

Az a) alatt felsorolt állomásokra szóló jegyek tetszés szerint Marchegg-Stadlau vagy Günserdorfon át, a b) alatti állomásokra szóló jegyek ellenben csak Marchegg-Stadlau-n át való utazásra érvényesek. Az összes jegyek Bécsben való tartózkodásra jogosítanak.

F. évi május hó 1-től fogva a Budapest osztrák-magyar államvasuti pályaudvarról, délután 2 óra 45 perczkor induló 4. számú expresszvonatnál közvetlen I. és II. osztályú kocsik Karlsbadig közlekednek; ugyanazon naptól kezdve a Prága osztr.-magyar államvasuti pályaudvarról 7 órakor reggel Karls-

5601. sz. 1889.

(193—3.1)

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

A szegedi m. kir. államjóságigazgatóság részéről közlést tesszük, hogy a kezelése alatt álló s alább felsorolt kincstári bértárgyaknak további hasznosítása iránt az alább megnevezett helyeken és időben írásbeli zárt ajánlatokkal egybe kapcsolt nyilvános szóbeli árverés fog megtartatni. Az árverés megkezdése előtt 10 százalék bántépénz letendő s az 50 kros bélyeggel ellátott szabályszerű írásbeli zárt ajánlatokhoz is 10 százalék bántépénz melléklendő. Ily zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdéseig elfogadhatatlanok. Vagyontalan egyének, vagy a multa nézve hátralekös régi bérlek, továbbá esőd, gyámság és gondnokság alatt álló nem önjogu személyek az árverésben részt nem vehetnek. A részletes szerződési feltételek az illető kincstári ispánságoknál betekintheők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Haszonbérbe fogtak adatai: I. Szegeden a m. kir. államjóságigazgatóságánál, 1889 július 5-én, d. e. 9 órakor: 1. Szőregyh közég határában fekvő jankovabari vasuton inneni IV. dűlőbeli 7 hold 850 ööl szántóföld 244 fnt 36 kr. kikiáltási árral 1889 okt. 1-től 1892 szept. 30-ig. 2. Uj-Szent-Iván közég határában fekvő nagyréti IV. dűlőbeli 18 hold 1000 öölés birtokból alakított kisbérleti földek, 18 hold 1000 ööl 654 fnt kikiáltási árral 1889 okt. 1-től 1892 szept. 30-ig (három holdas részletekben kisbérleti rendszer mellett adatik haszonbérbe; kikiáltási ára az 1., 2., 3., 4., 5. részlet-számu 3 holdas parcelláknak 108 fnt 95 kr., a 6. részlet-számu 3 hold 1000 öölés parcelláé 131 fnt 63 kr.). 3. Az új-szent-iváni 240 holdas I. számu bérletből alakított III. dűlőbeli kisbérleti földek következő parcellái, u. m.: a) a 41. részlet-számu 3 hold 134 öölés parcella 70 fnt 84 kr., b) a 42. r.-sz. 5 holdas parcella 114 fnt 15 kr., c) a 43. részlet-sz. 5 holdas egész parcella és a 44. r.-számból 330 ööl összesen 5 hold 330 ööl, 119 fnt 10 kr. kikiáltási árral 1889 okt. 1-től 1892 szept. 30-ig, 3 évre kisbérleti rendszer mellett adatik haszonbérbe. — II. Nagy-Becskereken a m. kir. kincstári ispánságánál 1889 július 3-án, d. e. 9 órakor: 1. Csurogi tiszai halászi jog 101 fnt 51 kr., 2. nádalyi halászi jog a Ferencz-esatornán 603 forint, 3. Leopoldova közég határában fekvő esentai 4. számu dunai halászi jog 170 fnt, 4. Orlovát közég határában fekvő 21. számu temesi halászi jog 100 fnt kikiáltási árral, mindegyik bértárgy 1890 jan. 1-től 1892 decz. 31-ig terjedő bértartammal

s alberti tilalommal. — III. Pancsován a m. kir. kincstári ispánságánál, 1889. évi július 1-én, d. e. 9 órakor: 1. Antalfalvai IV. öblözetű dunatöltés és tartaléktér, 27 h. 832 ööl 5 fnt 50 kr. kikiáltási árral 1889 okt. 1-től 1892 szept. 30-ig, szabad használatra. 2. Almási (jabukái) 31. sz. temesi halászi jog 350 fnt kikiáltási árral 1890 január 1-től 1892 decz. 31-ig. 3. Homolczi volt vármőri épület 45 forint kikiáltási árral 1890 jan. 1-től 1890 decz. 31-ig. 4. Plositz 15., 16. és 17. számu halászi jog 1261 fnt. 5. Osztrovai 18. számu halászi jog 501 fnt kikiáltási árral 1890 jan. 1-től 1892 decz. 31-ig, mindegyik bértárgy alberti tilalommal. — Szeged, 1889 május 31-én. M. kir. államjóságigazgatóság. (Utánnyomat nem díjazatik.)

2798. sz. 1889.

(194—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. tszék mint tkvi hatóság közlirre teszi, hogy a tarrasi g. k. egyháziskola-község vshajtatónak, kk. Kojcsits Mita vshajtatást szenvedő elleni 62 fnt 56 kr. tőkekövetelés és jár. iránti vshajtatás ügyében a nagy-becskereki kir. tszék (a t. bececi kir. járásbíró) területén levő, Tarrason fekvő a tarrasi 86. sz. tjkvben A. II. 512-4. 517-31. 673-17. 736 4. 1512-39. 1512-272. és 1513-9. r. sz. a. foglalt 9 hold 1066²/₃ öölnyi reservat földből Kojcsits Mitát illető felelőse 91 fnt 50 kr. kikiáltási árban, még pedig az ezen ingatlanra nézve a kincstár által belelentett tulajdoni igény sérelme nélkül illetve az igény fentartásával, továbbá a tarrasi 424. sz. tjkönyvben foglalt az 1881:LX. törv.-cz. 156. §-a értelmében az egész 152., 153. r. és 84. öi. sz. ház és beltelek és így Kojcsits Stevo és Mileva vshajtatón kivül álló közös tulajdonosok jutaléka is 179 fnt kikiáltási árban, nemkülönben az ugyanott 1831. r. sz. 400 öölnyi szőlő felelőse 46 fnt kikiáltási árban, végre a tarrasi 464. sz. tjkvben 572-a. 868-a. 1276-a. és 1657-b-1-a. számu 2 hold 533¹/₂ öölnyi urb. föld 111 fntban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fenőbb megjelölt ingatlan az 1889

június 19-én, d. e. 10 órakor, Tarras község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881:LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881:LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bántépénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elsmervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-becskereki kir. tszék tkvi hatósága Nagy-Becskereken, 1889. évi márcz. 23-án. Ivkóvits. kir. tkvi bíró.

4228. sz. kig. 1889.

(179—3.3)

Pályázat.

Magyar-Padé községben szervezett évi 300 fnt fizetéssel és némi mellékjövdelemmel összekötött községi irnokai állomás választás utján f. évi június hó 19-én délelőtt 9 órakor fog Magyar-Padé község-házánál betölteni.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket a választást megelőző napig ezen főszolgabírói hivatalhoz nyújtsák be.

N.-Kikindán, 1889. évi május 16-án. Főszolgabíró hiv. távol: Augustin szolgabíró.

Egy gazdász,

ki 1888-ban a mödlingi gazdasági tanintézetet a legjobb sikerrel végezte, keres megfelelő alkalmazást. Bővebbet e lapok kiadóhivatalában.

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPEST.

Gyár és igazgatóság: Városi iroda és raktár: VI. külső váciut 1696-99. VI. Podmaniczky-utca 14.

Gőz- és járgánycséplő-készületek.

Schlick-féle szab. szab.

két- és háromvasu ekék.
Schlick-féle szab. „Haladás“ sorvető-gépek. Szórvavető gépek.

Schlick-féle szab. Rayol-ekék, Schlick- és Vidats-féle eredeti egyvasu ekék és talajművelő-eszközök, boronák és rögtörő hengerek, szecskavágók, répa-vágók, répapuzók, tengeri morzsolók, csöves tengeri daralók, gabonatisztító rosták, örlőmalmok stb.

Az összes ekék tartalékreszei készletben tartatnak. — Előnyös fizetési feltételek. — Legolcsóbb árak. — Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve, hogy noha a VI. Podmaniczky-utca 14. sz. a. levő irodánk legnagyobb részét a külső váciuton lévő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal ezen irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint, hogy ugyanott építési czikkeink és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk.

(61—18.9) Kiváló tisztelettel

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága.

Groszmann Zsigmond
okl. mérnöknek
műszaki irodájában
Nagy-Becskereken

belvízlecsapolási, földmérési, tagosítási, nemkülönben a magasépítészeti körébe tartozó bármilyen munkák utólagos és mérsékelt díjazás mellett elvállaltatnak. (107—26.12)

IRODA: Begasor, Sinkay-féle ház, a gőzhajózási ügynökség mellett.

BORSZESZ ES SÓ

Legjobb bedörzsölő szer köszvény csúsz és minden meghűlési betegségek ellen.

Csak akkor valódi ha minden üveg MOLL A. véd-jeggyel és aláírással viseli.

Bedörzsölésül sikeres használat köszvény, csúsz, mindennemű testfájdalmak és benulásnál; burogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok, gyuladásoknál. Belőleg vízzel vegyítve hirtelen rosszul, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.

Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerár és anyagkereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító. Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvétellel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagy-szerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel (253—5244)

Hornof, lelkész Micholup-ban.

Kapható Nagy-Becskereken: Mencez Lipót, Kellner József és Kovács Sándor gyógyszer. uraknál.